

ÅRSPLAN

SENTRUM BARNEHAGE

2023/2024

Fastsatt av samarbeidsutvalget i Sentrum barnehage, Vestbyen 2. oktober 2023. Fastsatt av samarbeidsutvalget i Sentrum barnehage, Parkveien, 10. oktober 2023

Innhold

1.0 Forbehold om endring	3
3.1 Sosial kompetanse og danning	4
3.2 Vennskap og felleskap	4
3.3 Barns lek	5
3.4 Språk og kultur	5
5.0 Barns medvirkning	5
5.1 Hvordan legger vi til rette for barns medvirkning	6
5.2 Hvordan praktiserer vi barns medvirkning	6
6.0 Barnehagens fagområder	6
7.0 Kompetanseløftet for spesialpedagogikk og inkluderende praksis	10
8.0 Årets faste tradisjoner	11
9.0 Overgangen barnehage – skole	11
9.1 Overgangen barnehage – barnehage	11
9.2 Tilvenning	11
10.0 Trafikksikkerhet	12
10.1 Hvordan gjør vi dette i praksis	12
11.0 Barn vi bekymrer oss for- tidlige tiltak/tverrfaglige samarbeid	12
12.0 Evaluering, vurdering og dokumentasjon	13
13.0 Foreldresamarbeid	13
13.1 Informasjon mellom hjem og barnehage	13
13.2 Uformelt samarbeid	13
13.3 Formelt samarbeid:	14
14.0 Foreldreråd og samarbeidsutvalg	14
14.1 Samarbeidsutvalget 2023/2024	14
15.0 Personalets navn, stilling og stillingsstørrelse	15
15.1 Avdeling Vestbyen Maurtua	15
15.2 Avdeling Vestbyen Bukkene Bruse	15
15.3 Avdeling Parkveien. Bamsebo og Bukkene Bruse	15
15.4 Styrer	15

Forord

Sentrum barnehage består av to hus. Parkveien og Vestbyen. Barnehageåret 2023/2024 er siste driftsår i Parkveien. Leieavtalen går ut og Bodø kommune ønsker ikke å forlenge avtalen.

Husene har felles styrer. Styrer har kontor i begge hus. Vi er opptatt av å ha en felles plattform, samtidig som vi tar vare på hvert enkelt hus sine særegenheter.

Årsplanen for Sentrum barnehage skal gi et bilde av barnehagens rammer og det pedagogiske innholdet. Den inneholder informasjon om faste rammer, innhold og tradisjoner.

I tillegg til arbeidsformer som det skal jobbes spesielt med i dette barnehageår.

Årsplanen redigeres ved behov, og legges ut på barnehagens hjemmeside.

1.0 Forbehold om endring

Årsplanen er et arbeidsdokument som skal dokumentere barnehagens valg og begrunnelser. Planen er et arbeidsredskap for personalet og skal fastsettes av barnehagens samarbeidsutvalg. Uforutsette hendelser kan oppstå i løpet av et barnehageår. Vi må derfor ta forbehold om at endringer kan bli nødvendig i forhold til barnegruppe, personale, organisering og innhold i planen.

Barnehagelovens § 1. Formål (utdrag)

Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling. Barnehagen skal bygge på grunnleggende verdier i kristen og humanistisk arv og tradisjon, slik som respekt for menneskeverdet og naturen, på åndsfrihet, nestekjærlighet, tilgivelse, likeverd og solidaritet, verdier som kommer til uttrykk i ulike religioner og livssyn og som er forankret i menneskerettighetene.

Barna skal få utfolde skaperglede, undring og utforskertrang. De skal lære å ta vare på seg selv, hverandre og naturen. Barna skal utvikle grunnleggende kunnskaper og ferdigheter. De skal ha rett til medvirkning tilpasset alder og forutsetninger.

Barnehagen skal møte barna med tillit og respekt, og anerkjenne barndommens egenverdi. Den skal bidra til trivsel og glede i lek og læring, og være et utfordrende og trygt sted for fellesskap og vennskap. Barnehagen skal fremme demokrati og likestilling og motarbeide alle former for diskriminering.

2.0 Barnehagens verdigrunnlag

Barnehagens pedagogiske grunnsyn som skal gjenspeile vårt verdigrunnlag og som skal ligge i bunnen for alt arbeidet i barnehagen. Grunnsynet skal styre arbeidet i forhold til alle dagens situasjoner og aktiviteter og i forhold til planlegging og evaluering. Vårt pedagogiske grunnsyn er:

” En god barndom i sentrum”

«Alle Kan»

Dette skal være en del av helheten gjennom hele barnehagedagen. Forholdene skal legges til rette slik at alle barn har mulighet til mestring ut fra sine forutsetninger og behov, og få utfordringer som er oppnåelig for den enkelte, samtidig som de skal få utfordringer å strekke seg etter.

Både barn og personalet skal kunne gå hjem med en god følelse når dagen er slutt. Og foreldrene skal vite at deres barn har fått den omsorg og nærhet som trengs. Barnehagen er preget av et positivt personale, som yter maksimalt for at barna skal ha det best mulig.

3.0 Innhold livsmestring og helse

Barnehagelovens §2 Barnehagens innhold -utdrag

Barnehagen skal være en pedagogisk virksomhet. Barnehagen skal gi barn muligheter for lek, livsutfoldelse og meningsfulle opplevelser og aktiviteter. Barnehagen skal ta hensyn til barnas alder, funksjonsnivå, kjønn, sosiale, etniske og kulturelle bakgrunn, herunder samiske barns språk og kultur. Barnehagen skal formidle verdier og kultur, gi rom for barns egen kulturskaping og bidra til at alle barn får oppleve glede og mestring i et sosialt og kulturelt fellesskap. Barnehagen skal støtte barns nysgjerrighet, kreativitet og vitebegjær og gi utfordringer med utgangspunkt i barnets interesser, kunnskaper og ferdigheter .....

Barnegruppa er mangfoldig med mange ulike behov. Alle barn har behov for trygghet, omsorg og kjærlighet.

Barna har behov for lek, å bruke skaperevnen, tilhørighet i gruppe, grensesetting og å bli tatt på alvor. Mat, klær, fysisk nærhet og sosial omgang med andre mennesker er grunnleggende behov for ethvert barn for at det skal få en god utvikling videre i livet.

Personalet i barnehagen har planlagt felles fokusområder for hver måned. Det lages planer over tema og hva som skal gjøres. Planene vil bli forskjellige, på de ulike avdelingene, med tanke på barns alder og funksjonsnivå.

3.1 Sosial kompetanse og danning

Sosial kompetanse handler om utvikling av positiv og nysgjerrig adferd i ulike situasjoner. Barn lærer i samhandling med hverandre og personalet i lek og daglige aktiviteter. Barnehagen er en viktig arena for sosial utvikling, læring og etablering av vennskap. Barnehagens hverdag skal være preget av gode følelsesmessige opplevelser. Glede, humor og estetiske opplevelser skal kjennetegne barnehagens hverdag hos oss. Barna skal ha en opplevelse av det å være betydningsfull.

I omsorg, lek og læring vil barns sosiale kompetanse både bli uttrykt og bekreftet ved at de viser evne til å leve seg inn i andres situasjoner og å vise medfølelse.

Barna blir utfordret gjennom samhandling til å kunne mestre balansen mellom selvhevdelse og det å se andres behov. Barna skal få støtte i å mestre motgang, håndtere utfordringer og bli kjent med egen og andres følelser.

Sosial kompetanse er vesentlig for å motvirke utviklingen av problematferd som diskriminering og mobbing. Gjennom de daglige aktivitetene skal personalet arbeide kontinuerlig med å støtte og fremme enkeltbarns og barnegruppas sosiale ferdigheter. At personalet er gode rollemodeller, er nødvendig for å skape et varmt og inkluderende sosialt miljø.

3.2 Vennskap og fellesskap

I Sentrum barnehage anerkjenner vi hverandre, og har søkelys på fellesskap med omsorg, empati og medansvar. Vi ønsker å skape et miljø som bygger på respekt og toleranse for kulturelle og individuelle forskjeller. Barnehagen skal støtte barna med nærvær, trygghet og et godt samspill

mellom personalet og barna. Hverdagen skal preges av mye humor og glede. Personalet er tilgjengelig for barna ved å støtte, inspirere og oppmuntre barna i deres leke- og læringsarbeid. Vi lytter mye, vi stiller spørsmål og oppmuntrer nysgjerrighet og utforsking.

3.3 Barns lek.

Vi ønsker å prioritere barnas muligheter til lek.

Lek er en viktig funksjon i barnets utvikling, og kan tjene til mange slags formål for barnet. Gjennom lek setter barnet seg selv inn i samspill med omverdenen. Barnet kommer i kontakt med ting og mennesker omkring seg, og lærer verden å kjenne. Gjennom leken får barnet uttrykke sine forestillinger, fantasier, følelser og erfaringer, sammen med andre eller alene. I leken lærer barnet å forholde seg til andre, det lærer normer og regler for sosial atferd og konfliktløsning. Det er viktig at personalet engasjerer seg i barnas lek og er tilgjengelig for dem på barnas premisser. Leken er et mål i seg selv, dette er et vesentlig kjennetegn i forhold til andre aktiviteter. Lyst og gledefølelsen er et sentralt element i leken. Allsidig lek er et vilkår for at barn skal få utviklet sine muligheter, og er et mål i seg selv. Personalet ønsker å gi rom for barnas egen lekekultur. Gjennom lek frigjør barna egne krefter, evner og anlegg, de prøver ut sine erfaringer, bearbeider sine opplevelser og utvikler tankene sine. Barn lærer når de leker, og å leke er det barna vil framfor noe annet. I leken utløses deres nysgjerrighet og skapertrang. Vi ønsker å gi leken rom, samtidig som vi legger til rette for ulike typer lek i hverdagen vår, både ute og inne. Derfor er en av personalets hovedoppgaver å tilrettelegge for god og variert lek ut fra barnas interesse.

3.4 Språk og kultur

Å lære språk er noe av det viktigste som skjer i et barns liv. Språk har stor betydning for den følelsesmessige, sosiale og intellektuelle utviklingen. Å lære språk tar tid, og det er ikke nok å høre det. Dersom språket skal utvikles, må barn føle at det er nyttig for dem. Utveksling av informasjon om hva barnet har opplevd i det daglige, både i barnehagen og hjemme, vil kunne gi foreldrene og personalet temaer en kan samtale med barnet om. Personalet vektlegger å bruke språket aktivt i alle dagligdagse situasjoner.

Språk og kultur er noe som flettes inn i hverandre. Gjennom sang og sangleker, rim og regler og høytlesing og musikk får barna inn både språket og kulturen. Barna får også lytte til forskjellig musikk. Vi vil ta for oss eventyr som passer for alle aldersgrupper. Ved å bruke både to- og tredimensjonalt materiell for å synliggjøre ord, vil barna få god og variert informasjon om nye begrep gjennom syn, hørsel og følesans. Dette gjør vi ved for eksempel å vise bilder på store plakater til de sangene vi synger. Når vi forteller eventyr bruker vi blant annet figurer og flanellograf for at barna skal se hva vi faktisk forteller

5.0 Barns medvirkning

Barnehagelovens § 3. (utdrag)

Barns rett til medvirkning. Barn i barnehagen har rett til å gi uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet. Barn skal jevnlig få mulighet til aktiv deltakelse i planlegging og vurdering av barnehagens virksomhet. Barnets synspunkter skal tillegges vekt i samsvar med dets alder og modenhet.

Hvordan barn får medvirke i barnehagedagen vil avhenge av alder og funksjonsnivå, alle barn har rett til å ha innflytelse på sin hverdag i barnehagen. Også de barna som uttrykker seg på andre måter enn

med ord har rett til å bli hørt. Barnas følelsesmessige uttrykk må bli tatt på alvor. Vi må prøve å observere og tolke deres kroppsspråk, og være lyttende og observante på barnas handlinger, for å sikre at barna får innflytelse. At barna skal ha medvirkning i sin egen hverdag, betyr ikke at de skal bestemme alt. Personalet skal legge til rette dagen på en slik måte at barna kan gjøre egne valg. Barna skal være med i evalueringen av vårt pedagogiske arbeid.

5.1 Hvordan legger vi til rette for barns medvirkning

Dagsrytme er fortsatt en stor del av dagen vår, dette gir barna en forutsigbarhet som for mange er en trygghet. Personalet ønsker at barna skal bli mer selvstendig og skal være veiledere og samtalepartnere istedenfor å fortelle barna hva de skal gjøre. For at barna skal kunne ha innvirkning på sin egen dag, må vi gi dem valg. Dette gjøres ved å ta utgangspunkt i barnas interesse og erfaringer. Smil og latter gir positiv energi, noe som igjen stimulerer til god læring og god samhandling.

Barn lærer best gjennom lek og med å delta aktivt i alle situasjoner gjennom dagen. Alle barn liker å gjøre ting selv og liker å oppleve mestring, ut fra sitt utviklingsnivå. Personalets oppgave er å gi barna den tiden de trenger for å gjøre seg erfaringer som de kan bruke i sin hverdag. Barna får i stor grad gjøre egne valg, det betyr ikke at de kan bestemme alt. Personalet diskuterer med barna om ulike måter å løse konflikter på. Legge til rette for individuelle muligheter for å lykkes. Fortløpende vurdering av det vi gjør, også sammen med barna.

5.2 Hvordan praktiserer vi barns medvirkning.

Personalet legger til rette for aktiviteter som barna kan delta på hvis de ønsker. Enkelte dager kan barna velge selv om de vil være inne eller gå ut. De skal delta i planleggingen og gjennomføringen av turene, De største barna får være med å planlegge hva de skal de skal gjøre i førskoleklubben. Barna deltar i forberedelser av måltider og er med på oppryddingen. Vi bruker tid slik at barna får anledning til å prøve selv. Personalet er der for å veilede mer enn å hjelpe. Vi utformer rommene slik at materiell og klær er tilgjengelig for barna. Vi oppfordrer barna til selvstendighet. Vi ser på daglig gjøremål som påkledning, bleieskift, og måltid som en verdifull arena som gir læring og mestring for barna. Personalet skal ta seg tid til å la barna klare ting selv.

6.0 Barnehagens fagområder

Fagområdene i barnehagen skal gjenspeile områder som har interesse og egenverdi for barna. Og de skal bidra til trivsel, allsidig utvikling og helse. Alle fagområdene skal være en gjennomgående del av barnehagens innhold, og de skal sees i en sammenheng.

Sentrum barnehage skal sikre at barna gjennom ulike aktiviteter, opplevelser og prosjekter skal jobbe med fagområdene gjennom hele året. Flere av områdene vil ofte være representert samtidig i ett og samme prosjekt og i forbindelse med hverdagsaktiviteter og turer i nærmiljøet. Vi ønsker gjennom våre planer ta utgangspunkt i barnas interesser, kunnskap og ferdigheter.

Kommunikasjon, språk og tekst		
<p>Språkstimulering som bidrar til at barna får uttrykke sine følelser og tanker, meninger og erfaringer. Bruke språket for å skape relasjoner, løse konflikter og å delta i lek. Skape et variert språkmiljø og bidra til at barna opplever glede ved å bruke språket på ulike måter.</p>	<p><u>1-3 år</u> Benevning av det vi gjør og ser. Lese/benevne det vi ser i små enkle bøker. Sanger, bevegelsessanger, rim og regler. Dramatisering av eventyr og fortellinger, bruker bilder, flanellograf samt konkrete som uttrykksform. Personalet tolker barns språk ved å la de få uttrykke sine egne følelser, tanker og ytringer. Vi bruker barnas bokstaver og navn, for synliggjøring og gjenkjenning. Tall og bokstaver, er tilgjengelig for barna på avdelingen.</p>	<p><u>3-5 år</u> Språksprell, lesing, rim og regler. Spill som Uno, Yatzy, rim lotto, alias, stigespill osv. Samtaler i alle situasjoner. Skrive navnet sitt, lekeskriving, tall, telling, lære om mål, vekt og mengde, i daglige gjøremål. Bruke bilder og flanellograf. Materiell som kan bidra til språkstimulering.</p>
Kropp, bevegelse mat og helse		
<p>Barnehagen legger til rette for at alle barn kan oppleve bevegelsesglede, matglede og matkultur, mentalt og sosialt velvære og fysisk og psykisk helse. Mye utelek. Aktiv bruk av natur og nærmiljø. Barna skal oppleve positive opplevelser og mestringsfølelse, gjennom ulike fysiske aktiviteter. Søkelys på gode matvaner. I våre planer ser vi på måltidet som et pedagogisk opplegg og har barna med på planene og tilberedningene.</p>	<p><u>1-3 år</u> Plass til herjing, klatring, gåing, hinderløype, dansing, ringleker Bære og bygge. Søkelys på sansemotorikk. Samarbeide om ting. Bli kjent med eget behov. Få kjennskap til egen kropp og bli trygg på den. Håndhygiene, variert kosthold. Turer i nærområdet. Kjennskap til å dyrke egne vekster.</p>	<p><u>3-5år</u> Turer med ulike utfordringer. Klatring, ski, sykle, løpe, hoppe, bæring, bygging, fotball, hoppe tau og paradis. Legge til rette for at barna skal oppleve mestring. Bil trygg på egen kropp og å få en positiv oppfatning av seg selv. Sette grenser for egen kropp og respektere andres grenser. Barna får medvirke til hvilken mat vi skal lage og delta i tilberedningen av maten.</p>

Kunst, kultur og kreativitet		
<p>Opplevelser med kunst og kultur i barnehagen kan legge grunnlaget for eget skapende arbeid, tilhørighet og deltakelse. Barnehagen skal støtte barna i å være aktive å skape egen kunstneriske og kulturelle uttrykk. Voksenledede og barnestyrted formingsaktiviteter, både i og utenfor barnehagen. som bidrar til å ta i bruk fantasi og skaperglede. Deltakelse på kulturaktiviteter i nærmiljøet. God tilgang til instrumenter, bøker, bilder og utkleddingsklær som kan bidra til ulike uttrykksformer.</p>	<p><u>1-3 år</u></p> <p>Maling, tegning, liming og klipping. Formidling av eventyr, flanellograf.</p> <p>Musikk, sang og dans</p> <p>Bruk av rytmeinstrumenter.</p> <p>Delta på konserter og forestillinger, som er for barn.</p> <p>Besøke biblioteket</p> <p>-Temaarbeid</p> <p>- Karneval</p> <p>- Fordypning i eventyr</p> <p>- Familietilstelninger</p> <p>- Formingsaktiviteter knyttet opp mot høytider og temaarbeid.</p>	<p><u>3-5 år</u></p> <p>Sang og opptreden, ulike forestillinger.</p> <p>Rytmeinstrumenter. Eventyr.</p> <p>Kunstutstilling. Kunst vi omgir oss med i byen vår.</p> <p>Bykonserter, kirkebesøk.</p> <p>Luciaopptreden. Bibliotek, flymuseet, jektefartsmuseet.</p>
Natur, miljø og teknologi		
<p>Barnehagen skal bidra til at barna blir glade i naturen og få erfaringer med naturen som fremmer evnen til å orientere seg og oppholde seg i naturen. Bli nysgjerrig på naturvitenskaplige fenomener og å gjøre erfaringer med bruk teknologi og redskaper. Turer og samtaler om det som oppleves.</p>	<p><u>1-3 år</u></p> <p>Bil kjent på uteplassen, oppleve ulike årstider, mestre ulike underlag, is, snø, vått osv. Glede over det å være ute, bli kjent på utsiden av gjerdet og utfordre seg selv, kroppsbeherskelse.</p> <p>Begrepsinnlæring.</p> <p>Kildesortering av søppel.</p> <p>Enkel bygge - og konstruksjonsleker</p>	<p><u>3-5 år</u></p> <p>Kildesortering av søppel, tur i fjære og skog, studere dyr og planter, såing av frø, Få kjennskap til og bruk digitale og tekniske hjelpemidler.</p> <p>Bygge og konstruksjonslek i ulike materiell. Bruk av forstørrelsesglass, hov og målebeger</p>
Antall, rom og form		
<p>Handler om å oppdage, utforske og skape strukturer. Barnehagen skal synliggjøre sammenhenger og la barna oppdage og oppleve matematikk i hverdagen. Vi må undre oss, vise nysgjerrighet sammen med</p>	<p><u>1-3 år</u></p> <p>Flanellograf med eventyr der telling og repetisjon er med.</p> <p>Sanger, regler og rim.</p>	<p><u>3-5 år</u></p> <p>Flanellograf med eventyr der telling og repetisjon er med.</p> <p>Sanger, rim og regler.</p> <p>Danse, bruke kroppen og sansene for å utvikle romforståelse.</p>

<p>barna. Og igjen motivere til problemløsning.</p> <p>Begrepsinnlæring. Tall og spill.</p>	<p>Danse, bruke kroppen og sansene for å utvikle romforståelse.</p> <p>Puttebokser, Lego, klosser, enkle puslespill, dekke på i dukkekroken, perle med storperler, forme med plastelina og trolldig.</p> <p>Ulike matematiske former hengende synlig på veggen.</p>	<p>Lego, duplo, forme i plastelina, trolldig og lage perlebilder med småperlene. Spill og avanserte puslespill.</p> <p>Tall og bokstaver lett tilgjengelig</p> <p>Være med på baking og matlaging, måle, veie og dele</p> <p>Forståelse av tid, hvor lenge skal vi ha samlingsstund- se på klokka. Utforske rom. Telle alt som oppgir oss.</p>
<p>Etikk, religion og filosofi</p>		
<p>Er med på å forme måter å oppfatte verden og mennesker på. Og preger verdier, normer og holdninger.</p> <p>Barnehagen skal la barna få kjennskap til fortellinger, tradisjoner og høytider i ulike religioner og livssyn.</p>	<p>1-3 år:</p> <p>Barna skal få kjennskap til og markere merkedager, høytider og tradisjoner i den kristne kulturarven.</p> <p>Markering av FN-dagen og nasjonaldagen.</p> <p>Vi skal bidra til at barna selv kan formulere seg, lytte til andre, reflektere over grunnleggende normer</p>	<p>3-5 år</p> <p>Vi markerer merkedager, høytider og tradisjoner i den kristne kulturarven.</p> <p>Vi markerer FN-dagen og FORUT aksjonen.</p> <p>Vi undrer oss over eksistensielle etiske og filosofiske spørsmål.</p> <p>Barna skal få kjennskap til, forstå og reflektere over grunnleggende normer og verdier</p>
<p>Nærmiljø og samfunn</p>		
<p>Barnas deltagelse og medvirkning i barnehagens hverdagsliv som daglige rutiner og flertallsavgjørelser.</p> <p>Deltakelse i aktiviteter i nærmiljøet. Kunnskap og erfaringer med lokale tradisjoner, norsk kultur og kulturen til nasjonale minoriteter som samenes og innvandrerbefolkningen.</p> <p>Kjennskap til menneskelig mangfold, ulike familietyper</p>	<p>1-3 år</p> <p>Bli trygg i barnehagen både inne og ute. Tilpasse seg barnegruppa og finne sin plass i gruppa. Vente på tur og andre sosiale koder.</p> <p>Turer i nærområdet, butikken og lekeplasser.</p> <p>Lære sanger og eventyr som preger norsk barnekultur.</p> <p>Delta i markering av 17.mai og samefolkets dag.</p>	<p>3-5 år</p> <p>Være «Dagens hjelper» som deltar i forberedelse av måltid og deler ut frukt til de andre.</p> <p>Er med å ta avgjørelser om aktiviteter, innetid og utetid, velger måltid og turmål gjennom ideer, diskusjoner og flertallsavgjørelser. Lære sosiale koder. Gjennom samspill med andre.</p> <p>Delta på arrangement og turer i nærmiljøet. For oppdagelser, lek og aktiviteter på biblioteket og museet.</p>

<p>og levevis. Fremme likestilling og motvirke diskriminering.</p>	<p>Lære om seg selv og sin familie, og høre om andres familier, og ulike familiemønster.</p> <p>Arrangementer i barnehagen for foreldre og søsken og besteforeldrefest.</p> <p>Gi samme tilbud til leker og aktiviteter uansett kjønn. Vise at det er greit at ikke alle er like, respekt for forskjeller.</p> <p>Forut-aksjonen. Lære om andre barn i andre land og kulturer</p> <p>Respekt og solidaritet.</p>	<p>Søkelys på trygg og trafiksikker ferdsel. Regler og samspill mellom ulike trafikanter.</p> <p>Lære sanger og eventyr som preger norsk barnekultur. Delta i markering av 17.mai og samefolkets dag. Tegne flagg og lære om symbolbruken</p> <p>Lære om seg selv og sin familie, og høre om andres familier, navn og relasjoner og yrker. Arrangementer i barnehagen for foreldre og søsken og familiedag (Vestbyen)</p> <p>Gi samme tilbud til leker og aktiviteter uansett kjønn. Vise at det er greit at ikke alle er like, respekt for forskjeller.</p> <p>Forut-aksjonen. Lære om andre barn i andre land. Respekt og solidaritet.</p>
---	--	--

7.0 Kompetanseløftet for spesialpedagogikk og inkluderende praksis

Barnehagen deltar i nasjonal satsing «*tett på* – «tidlig innsats og inkluderende felleskap i barnehage, skole og SFO»

Målet er at alle barn og unge opplever et godt tilpasset og inkluderende tilbud i barnehage. I Sentrum barnehage har vi jobbet med temaet på personalmøter og planleggingsdager for å lære oss pedagogisk analyse. Som et verktøy for å iverksette gode tiltak, som kan hjelpe barn som har ulike utfordringer. Slik at alle barn har tilgang til felleskapet, samarbeider med barn og voksne, og opplever at de blir anerkjent og akseptert.

For å bli bedre på å tilegne oss kunnskap om pedagogisk analyse, setter vi oss inn i og bruker overordnet målsetting. Vi sørger for godt datagrunnlag og finner tiltak som er basert på forskning, innenfor vårt fagfelt. Vi ser på barnehagen som et sosialt system og vet at alle barn lærer med rett hjelp og støtte.

Tidligere har vi deltatt i satsningen inkluderende barnehage og skolemiljø (IBSM) og barnas verneombud – dette er tema som er iverksatt i våre planer og jobbes med gjennom hele året, inne i de ulike temaene vi har på planen.

8.0 Årets faste tradisjoner

Gjennom barnehageåret har vi ulike tradisjoner. Hvilken ukedag vi arrangerer disse, varierer fra år til år, og ut fra tradisjon til tradisjon. Dette for at flest mulig av barna skal få delta på noe. Etter sammenslåingen av Parkveien og Vestbyen vil noen tradisjoner være felles for begge hus, mens andre markeres ulikt. Beskrivelse av de ulike aktivitetene sendes til foreldrene på epost. Informasjon av de ulike tradisjonene, vil komme fortløpende. På enkelte av arrangementene vil foreldre og foresatte bli bedt.

9.0 Overgangen barnehage – skole

Barnehageloven § 2- utdrag

Plikt til å samarbeide med skolen om overgangen fra barnehage til skole og skolefritidsordning, jf. opplæringsloven §13-5 og friskolelova §5-5. Samarbeidet skal bidra til at barna får en trygg og god overgang.

Barnehagene har rutiner som følges når barnet skal begynne på skolen. Meningen er å skape en god overgang og god flyt, gjennom barnets utdanningsløp. En gruppe av rektorer og styrere jobbet med å endre overgangsrutinene, som ble prøvd ut i fjor. De skal nå evalueres og reguleres for å finne ut hvilke rutiner som er best i overgangen mellom barnehage og skole.

9.1 Overgangen barnehage – barnehage.

Barnehagen har også overgangsrutiner på samarbeid når det er søkt om overføring til annen barnehage og denne er innvilget. Avgivende barnehagestyrer har ansvar for å innkalle til eventuelt overgangsmøte. Innholdet på disse møtene skal dreie seg om å formidle og dele kunnskap om barnet. Sammen med personal for den aktuelle barnehagen, kan foreldre delta. Eventuelt andre kan innkalles ved behov. Dokumenter som eventuelt overføres er:

TRAS skjema (gjelder alle barn)

Enkeltvedtak

Individuell opplæringsplan.

Halvårsrapport.

Det overføres ingen papirer fra oss, hvis ikke foreldrene har samtykket.

9.2 Tilvenning

I Sentrum barnehage er vi opptatt av at barna skal ha en god start på barnehagelivet. Vi vil i god tid før barnehagestart invitere dere til en oppstartsamtale. Dette er en rutine i alle barnehager i Bodø

kommune. Samtalen følger et skjema med faste tema som skal gjennomgås. Barnehagen tar kontakt per telefon for å avtale tidspunkt.

Når det nærmer dato for oppstart, tar vi kontakt for å avtale oppmøtetid første dagen.

Det er viktig at foreldre og personalet samarbeider om barnets tilvenning i barnehagen. Den første dagen er dere på besøk på avdelingen, der dere får se dere om, og å komme i gang med å leke. Vi anbefaler ikke fulle dager de første dagene. Det er mye nytt og kan være en overveldende opplevelse. Foreldrenes bidrag til trygghet er viktig, og vi ønsker at dere er tilgjengelig for barnet og oss de første dagene under tilvenningen. Vi ser an barnet og situasjonen om dere kan forlate barnet i perioder.

10.0 Trafikksikkerhet

” Trafikksikkerhet og trafikkopplæring er innlemmet i barnehagens arbeid. Tiltak som det satses på i barnehagen er gå-trening og refleksbruk (jf. Lokal handlingsplan for trafikksikkerheten i Bodø kommune punkt 5.1.3 Opplæring)” (utdrag)

Vi er godkjent trafikksikker barnehage fram til 2024. Kriterier som må oppfylles for å bli godkjent er:

Barna får opplæring i regler for fotgjengere. Barnehagen trener barna i ulike situasjoner i trafikken. Barna lærer om refleks, sykkelhjelm og bilbelte. Turer til fots, med bil og buss. Ansattes og foreldres parkering utenfor barnehagen. Kartlagt uteområdet utenfor barnehagen med tanke på risikomomenter. Retningslinjene er nedfelt i barnehagens internkontrollsystem. Retningslinjene er kjent for personalet og foreldrene. Retningslinjene følges opp årlig. Antall barn pr voksen på turer utenfor porten. Rutiner for håndtering av ulykker på tur. Barnehagen har årlig trafikksikkerhet som tema på foreldremøtet. Det stilles krav til at transportøren om forsvarlig sikkerhetsutstyr, ved bestilling av buss/minibuss. Ved turer med buss eller bil skal gjeldende lovverk og barnehagens relingslinjer følges. Det stilles krav til fluoriserende vester ved alle turer utenfor barnehagen. Barnehagen har vurdert risiko i barnehagens nærmeste område og gitt innspill til ansvarlig myndighet med tanke mulige tiltak

10.1 Hvordan gjør vi dette i praksis

Den beste læringen er bevisstgjøring i det daglige – når vi er ute og går i trafikken. Barnehagen ligger i et område der det er en del trafikk. Vi bruker nærområdet når vi går på tur og har god mulighet til å gi barna gode holdninger til det å ferdes i trafikken. Vi har alltid på oss refleksvester når vi er ute og går, uansett om det er lyst. Til de minste barna bruker vi tau som de holder i, da kan de lettere holde rekken. Barna lærer viktigheten av å bruke refleks.

11.0 Barn vi bekymrer oss for- tidlige tiltak/tverrfaglige samarbeid

Vi jobber systematisk med alle barn i barnehagen. Barnehagen har rutiner som sikrer at barn vi bekymrer oss for får tidlig hjelp – dette gjøres i samarbeid med foreldrene.

Andre aktuelle samarbeidsinstanser kan være PPT, BUP, sykehus, helsestasjon, barnehagekontorets fagteam, barnevern etc.

12.0 Evaluering, vurdering og dokumentasjon

Våre planer evalueres fortløpende på avdelingsmøter, pedagogmøter, personalmøter og planleggingsdager. Hele personalgruppa er involvert i planarbeidet slik at alle har en felles forståelse for hva vi skal oppnå. Det medfører at alle kan delta i evalueringen av vårt planarbeid.

Som dokumentasjon, sendes det ut månedsbrev til foreldrene, som sier noe om vårt arbeid. Personalet bruker dette til å vurdere og justere videre planarbeid.

Vi bruker bilder som henges opp i barnehagen som dokumentasjon på vårt arbeid. Veggen på KIDplan brukes til bilder for å dokumentere fra barnehagedagen. Der legges også ukeplan for hver avdeling ut. Fra 2024 skal Bodø kommune over til IST Home, som er et lignende program som KID-plan. Foreldrene vil få beskjed i god tid før nytt program rulles ut, og KID-plan forsvinner.

Systematisk jobbing med resultatene av foreldreundersøkelsen.

Evaluering av det pedagogiske arbeidet i hele personalgruppa kan bidra til åpen og bred faglig debatt som kan bidra til gode diskusjoner om barnehagens mål og innhold, oppgaver og kvalitet. For at barnehagen skal være en lærende organisasjon som hele tiden er åpen for fornying, er det viktig at et godt vurderingsarbeid kan legges til grunn. Det pedagogiske arbeidet skal beskrives og analyseres ut fra våre planer, rammeplanen og barnehageloven. Dette for å sikre at barna får et tilbud som er i tråd med rammeplanen og barnehageloven. For barn som mottar spesialpedagogisk hjelp dokumenteres dette arbeidet i læreplaner og halvårsrapporter.

13.0 Foreldresamarbeid

Barnehagelovens § 4. (utdrag)

Foreldreråd og samarbeidsutvalg For å sikre samarbeidet med barnas hjem, skal hver barnehage ha et foreldreråd og et samarbeidsutvalg

Medlemmer til samarbeidsutvalget velges på høstens foreldremøte. Sentrum barnehage har et samarbeidsutvalg i hvert hus med foreldre og ansatte representanter fra hver avdeling. I tillegg til styrer, som har uttalerett, men ikke stemmerett. Det velges leder for SU blant foreldrene. Denne har dobbeltstemme i avstemminger.

13.1 Informasjon mellom hjem og barnehage.

Vi bestreber oss på å gi informasjon i best mulig grad.

Årsplanen blir sendt til alle foreldre på epost. Planen blir lagt ut på barnehagens hjemmeside. Gjennom året kommer informasjon om ulike aktiviteter og generelle informasjonsskriv fra pedagogisk ledere og styrer. Vi bruker kommunikasjonsverktøyet KID-plan. Det gis også informasjon i et månedsbrev, om hva som har skjedd siste måned og litt om det vi skal gjøre i inneværende måned. Månedsbrevet sendes ut til alle foreldrene på epost i starten av hver måned. I tillegg gis informasjon på tavle i barnehagens garderobe. Barnehagen har egen hjemmeside.

13.2 Uformelt samarbeid.

Barnehagen ønsker daglig kontakt, morgen og ettermiddag når det gjelder formidling av informasjon fra begge parter. Ta kontakt på telefon for beskjeder om sykdom, henting av andre, eller annet.

Barnehagen bruker kommunikasjonssystemet KID-plan. Påloggingslink sendes fra styrer når barnet starter i barnehagen, sammen med info om bruk.

13.3 Formelt samarbeid:

Alle foreldre får tilbud om to foreldresamtaler pr år, et møte mellom barnets foreldre og pedagog. Samarbeidsmøte/ansvarsgruppemøte, gjelder barn med spesielle behov.

Foreldremøte, alle foreldre og hele eller deler av personalgruppa. Avholdes om høsten hvert år.

Foreldremøtet på våren er i regi av samarbeidsutvalget.

14.0 Foreldreråd og samarbeidsutvalg

Barnehagelovens § 4. (utdrag)

Foreldreråd og samarbeidsutvalg. For å sikre samarbeidet med barnas hjem, skal hver barnehage ha et foreldreråd og et samarbeidsutvalg.

Samarbeidsutvalget skal være et rådgivende, kontaktskapende og samordnende organ.

Samarbeidsutvalget består av foreldre/foresatte og ansatte i barnehagen, slik at hver gruppe er likt representert. Barnehagens eier kan delta etter eget ønske, men ikke med flere representanter enn hver av de andre gruppene. Barnehageeieren skal sørge for at saker av viktighet forelegges foreldrerådet og samarbeidsutvalget

14.1 Samarbeidsutvalget 2023/2024

Parkveien

Foredrerepresentanter	Avdeling	Vara
Leona Cathrin Unosen Kristiansen	Bamsebo	Frank Cock
Karete Refsvik leder	Bukkene Bruse	
Ansatte representanter		
Else Maren Slåttøy	Små barn	
Marit Mathilde Svendsen	Store barn	

Vestbyen

Foredrerepresentanter	Avdeling	Vara
Caroline Krohn Maubach leder	Bukkene Bruse	
Kristin Rønning	Maurtua	
Ansatte representanter		
Hanne Torsteinsen	Bukkene Bruse	Randi S Larsen
Marte Storm Larsen	Maurtua	

Styrer er medlem med uttalerett, men ikke stemmerett	Heidi Giseth	
--	--------------	--

15.0 Personalets navn, stilling og stillingsstørrelse

Sentrum barnehage følger barnehagelovens krav til pedagogisk bemanning, og de kommunale vedtektenes krav til total bemanning. Antall stillinger reguleres i forhold til antall barn.

Vestbyen har en bemanning på 6,6 årsverk, fordelt på 2 pedagogiske ledere, 1 barnehagelærer, 3 fagarbeidere og 1 assistent. Styrer i 50%

Parkveien har en bemanning på 5 årsverk.
2 pedagogiske ledere, 2 fagarbeidere og 1 assistent.
Styrer i 50 %

15.1 Avdeling Vestbyen Maurtua

Marte Storm Larsen, pedagogisk leder 100 %, stedfortreder i styreres fravær
Trine Fæster, fagarbeider, 100 % stilling
Inga Hjelle, fagarbeider, 100 % vikariat fram til 31.07.24

15.2 Avdeling Vestbyen Bukkene Bruse

Randi S Larsen, pedagogisk leder, 100 %, stilling
Hanne Kristin Torsteinsen, barnehagelærer, 100% stilling
Elisabeth Johansen Moen, fagarbeider, 100 % stiling

Farzana Raja, assistent 60% stilling (fordelt på begge avdelinger)

Parkveien er inne i sitt siste driftsår. Derfor vil vi ha en noe redusert drift med tanke på antall barn og personal. Det blir ikke tatt inn flere barn etter hovedopptaket 2023.

For å ha forsvarlig drift og personalet nok med tanke på antall barn, slår vi fra oktober 2023, sammen avdelingene i Parkveien til en avdeling som vil ha tilhold på Bukkene Bruse.

15.3 Avdeling Parkveien. Bamsebo og Bukkene Bruse

Else Maren Slåttøy, pedagogisk leder, 100% stilling
Marit Mathilde L Svendsen, Pedagogisk leder, 100 % stilling
Veronica Sivertsen, fagarbeider, 100% stilling
Elena Sørensen, assistent, 100 % stilling
Linn Hege Bråndland, fagarbeider 100% stilling / ekstraressurs

Avdelingen er styrket med ekstra ressurs, 15 timer i uken.

15.4 Styrer

Heidi Giseth, 100 % stilling
e-post adresse: Heidi.Kristin.Giseth@bodo.kommune.no
telefon: Vestbyen 75 55 61 51/Parkveien 75 55 61 61/mobil 905 65 277

